

Petri Mannisen valtuustoaloite 15.12.2025, Selvitys Kuriirista

Valtuusto 15.12.2025 § 74

Päätösehdotus

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloite liitteenä.

Kunnanhallitus 19.01.2026 § 18

Petri Manninen teki 15.12.2025 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että kunta selvittää Kuriiri-lehden ostamisen kunnan toimesta. Valtuustoaloitteessa pyydetään selvittämään myös onko Iijokiseutu-lehdellä kiinnostusta laajentaa levikkiä Ranualla.

Valtuustoaloite liitteenä.

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää valtuustoaloitteen hallinto-osastolle valmisteltavaksi. Asia tuodaan kunnanhallitukselle tiedoksi 23.3.2026 mennessä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Kunnanhallitus 23.03.2026
1901/00.01.02/2022

Paikallislehden julkaiseminen on luonteeltaan media- ja mainosmarkkinoilla tapahtuvaa liiketoimintaa (ilmoitusmyynti, jakelu, tilaustoiminta). Se ei kuulu kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Kunta voi niin sanotun yleisen toimialansa puitteissa edistää kuntalaisten hyvinvointia ja alueen elinvoimaa, mutta toiminta ei saa olla ristiriidassa kuntalain, kilpailulainsäädännön eikä EU:n valtiotukisäätelyn kanssa.

Jos kunta toimisi markkinoilla kilpailutilanteessa, soveltuvat kuntalain 15 luvun säännökset kunnan toiminnasta markkinoilla. Pääsäännön mukaan kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettava toiminta on yhtiöitettävä. Lisäksi toiminnan tulee olla markkinaehtoista ja hinnoittelun kilpailuneutraalia. Tämä tarkoittaisi sitä, että kunnan

tulisi perustaa tai käyttää erillistä yhtiötä lehden harjoittamiseen sekä huolehtia kirjanpidon eriyttämisestä ja markkinaehtoisesta hinnoittelusta.

Mikäli kunta ryhtyisi omistajaksi ja toiminta osoittautuisi tappiolliseksi, syntyisi merkittävä riski siitä, että toimintaa jouduttaisiin tukemaan julkisilla varoilla.

Kunnan tiedottamis- ja viestintävelvollisuus perustuu kuntalakiin, mutta tämä velvollisuus koskee kunnan oman toiminnan avoimuutta ja tiedottamista. Se ei edellytä eikä oikeuta kuntaa harjoittamaan kaupallista mediatoimintaa. Kunnan viestintä voidaan toteuttaa omien kanavien, tiedotteiden, verkkopalvelujen ja muiden tarkoituksenmukaisten välineiden kautta ilman, että kunta ryhtyy sanomalehtiyrittäjäksi.

On myös huomioitava periaatteellinen ja luottamukseen liittyvä näkökulma: kunnan omistama paikallislehti synnyttää helposti epäilyjä toimituksellisen riippumattomuuden toteutumisesta. Kunnan rooli omistajana voisi heikentää lehden uskottavuutta ja asettaa kunnan poliittisesti haastavaan asemaan suhteessa median riippumattomuuteen.

Yhteistyö naapurikunnan tai yrittäjien kanssa ei poista edellä kuvattuja oikeudellisia reunaehtoja. Mikäli kunnat olisivat mukana omistajana, kyse olisi edelleen kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta toiminnasta, johon soveltuvat samat yhtiöittämis- ja kilpailuneutraliteettivaatimukset.

Edellä esitetyin perustein kunnan ei voida katsoa voivan eikä ainakaan tarkoituksenmukaisesti kannata ryhtyä ostamaan tai harjoittamaan paikallislehden kustannustoimintaa. Toimintaan liittyy merkittäviä oikeudellisia, poliittisia ja taloudellisia riskejä, eikä se kuulu kunnan ydintehtäviin.

Kunta voi kuitenkin edistää alueen tiedonkulkua ja elinvoimaa muilla, lainsäädännön mukaisilla tavoilla, kuten vahvistamalla omaa viestintäänsä. Näin on myös päätetty tehdäkin, kun valtuusto päätti 16.2.2026, että kunta ryhtyy tekemään omaa tiedotuslehteä.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta ei ryhdy ostamaan Kuriiri-lehteä eikä harjoittamaan paikallislehden kustannustoimintaa. Toimintaan liittyy merkittäviä oikeudellisia, poliittisia ja taloudellisia riskejä, eikä se kuulu kunnan ydintehtäviin.

Lisäksi kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se toteaa Petri Mannisen 15.12.2025 valtuuston kokouksessa tekemän valtuustoaloitteen loppuunkäsittellyksi.

Päätös

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi